

ב"ל (תל-אביב-יפו) 44673-05-11 - משה כרים נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (תל-אביב-יפו) 44673-05-11 - משה כרים נ' המוסד לביטוח לאומי מחוזי עבודה תל-אביב-יפו
ב"ל (תל-אביב-יפו) 44673-05-11

משה כרים

נגד

המוסד לביטוח לאומי

בית דין אזורי לעבודה בתל-אביב-יפו

[10.01.2013]

כב' השופטת דגית ויסמן

נציג ציבור (עובדים) מר מוחמד מנסור

החלטה

1. התובע, קצב במקצועו, מבקש להכיר במחלת כלי דם ברגליו כ"פגיעה בעבודה".

הפלוגתא אשר נוסחה בישיבת הקד"מ היא האם התקיימו בעבודתו של התובע התנאים העובדתיים לבחינת פגיעה מסוג מיקרוטראומה והאם קיימת פגיעה מסוג מיקרוטראומה.

2. על פי תצהירו של התובע, הוא יליד שנת 1967 ועובד כקצב מגיל 22. התובע תיאר בתצהירו כי עבודת הקצב מתבצעת בעמידה מאחורי ויטרינה באורך של כשני מטרים. יום עבודה של התובע ארך 12 שעות, כולם בעמידה.

התובע פירט בתצהירו את מקומות העבודה השונים במהלך כל השנים ואת שעות העבודה בכל מקום:

כשבע שנים עבד אצל חיים צור, ששה ימים בשבוע - 12 שעות עבודה וכן יום עבודה נוסף של 8 שעות;

ב"איט מיט" עבד כחצי שנה, חמישה ימים בשבוע יום עבודה של 12 שעות ויום עבודה ששי בן 9 שעות;

ב"טיב טעם" התובע עבד כחצי שנה, חמישה ימים בשבוע יום עבודה בן 12 שעות, יום עבודה אחד בן 9 שעות וביום שבת עבד 6 שעות;

ב"ורד הצלע" עבד שלוש שנים, חמישה ימים בשבוע יום עבודה של 12 שעות ויום עבודה נוסף בן 4 שעות.

בכל מקומות העבודה אלה, אורך הויטרינה לא עלה על שני מטרים, העבודה התבצעה בעמידה בלבד, ללא הפסקות ומבלי שהיה כסא ליד הויטרינה.

מספטמבר 1999 ועד היום התובע מועסק באותו מקום עבודה, כקצב וכבעל פירמת קצבות. במסגרת זו, התובע

ממשיך לעבוד בעמידה מאחורי ויטרינה ובנוסף הוא אף עוסק בפריקת סחורה, נשיאת משאות כבדים, עבודתו חיתוך ושירות לקוחות, מדי יום במשך 12 שעות, ששה ימים בשבוע.

3. התובע נחקר בחקירה נגדית, אך עיקר עדותו המתוארת לעיל לא נסתרה. כך למשל, לא נסתר תיאור מקומות העבודה הקודמים של התובע, העובדה כי הוא עובד כקצב מגיל 22 וכן אופן העבודה ושעות העבודה במקומות העבודה מעברו.
- בכל הנוגע לשגרת יומו במקום העבודה הנוכחי, עולה מהחקירה הנגדית כי התובע עוסק בפריקה סחורה חמש פעמים בשבוע וכי מדובר בפעולה שאורכת כחצי שעה (עמוד 4 לפרוטוקול, שורות 24-25). בנוסף, התובע עוסק בהזמנת סחורה וכן מנהל יחד עם שותפו חנות נוספת בבעלותם. התובע לא נשאל ואף לא מסר גרסה ברורה לגבי משך הזמן בו הוא עוסק בנושאים אלה.
4. לטענת התובע, משאין חולק כי עיסוקו כקצב מחייב אותו לעבוד בעמידה ולא נסתרה עדותו ביחס לסדר יומו כקצב, הונחה התשתית העובדתית המתאימה למינוי מומחה לבחינת הקשר הסיבתי. התובע הפנה למקרים אחרים בהם מונה מומחה לבחינת טענת עובדים בדבר קשר סיבתי בין מחלות כלי דם מהן סבלו ובין עבודה בעמידה וטען כי שעה שהנתבע מסכים במקרים מסויימים למינוי מומחה רפואי, אין סיבה שלא לעשות כן גם במקרה של התובע.
5. לטענת הנתבע, על פי ההלכה הפסוקה, תנוחה סטטית או עמידה לא נוחה אינה עונה על תורת המיקרוטראומה. התובע העיד שרוב שעות היום הוא עומד, אך עמידה אינה עונה לתנאי תורת המיקרוטראומה. בנוסף, התובע לא הוכיח קיומם של רצף תנועות זהות או דומות. על כן, דין התביעה להידחות ואין למנות מומחה רפואי.
6. תורת המיקרוטראומה היא פיקציה משפטית, שמטרתה להוות "המפלגה האחרון למבוטח הסובל ממחלה שאינה "מחלת מקצוע" ולא נפגע בפגיעה חד פעמית" (דב"ע נה/ 0-93 המוסד לביטוח לאומי - קורן, פד"ע לא 607 (1996); דב"ע נה/ 0-116 המוסד לביטוח לאומי - שטיין, פד"ע לז 577 (2000)). מכאן, שיש לבחון תשתית עובדתית המוכחת בפני בית הדין באספקלריה של מטרת תורת המיקרוטראומה, כפיקציה שיש בה להרחיב את מעגל המבוטחים (ר' ביתר פירוט והעמקה את פסק הדין בבל (ת"א) 6042/09 שמסיאן - המוסד לביטוח לאומי, ניתן 20.11.11 וכן בל (ת"א) 2236/09 שמחון - המוסד לביטוח לאומי, תק-עב, 2011 (4) 9578, מותב בראשות כב' השופטת רות).
7. על מנת שפגיעה תוכר על פי תורת המיקרוטראומה, יש להוכיח מספר יסודות. לעניין זה נפסק בפרשת קורן - "על מנת שבית הדין יוכל ליישם את תורת המיקרוטראומה על מבוטח להניח תשתית עובדתית מתאימה. יתרה מזו, על המומחה לקבוע, כי קיימות פגיעות זעירות חוזרות."
- (ר' גם עב"ל 317/97 המוסד לביטוח לאומי - יניב, פד"ע לה 533, 523 (1999)).

8. במקרים אחרים שבהם נדון עניינם של עובדים המבצעים את עבודתם בעמידה, נתקבלה חוות דעתו של המומחה הרפואי ממנה עולה כי בספרות הרפואית מוכר הקשר הסיבתי בין עבודה ממושכת בעמידה ובין החמרת מחלת כלי דם וכי "בין רופאים תעסוקתיים המחלה מוכרת כמחלת מקצוע לעובדות ועובדים שעיקר עבודתם בעמידה" (בל (ת"א) 7301/07 רודיטי - המוסד לביטוח לאומי, (פורסם בנבו, 4.1.11). משהוצגה בפני בית הדין חוות דעת רפואית (גם אם במקרה אחר, על פי נסיבותיו), לפיה הקשר הסיבתי בין עמידה למחלת כלי דם מוכר על פי מדע הרפואה, התקיים אחד מהיסודות שיש להוכיח על פי תורת המיקרוטראומה. בנסיבות אלה, בשים לב למטרת תורת המיקרוטראומה, יש להקל עם המבוטח בכל הנוגע ליסוד הראשון של תורת המיקרוטראומה, היינו תשתית עובדתית של פגיעות חוזרות ונשנות, וראוי להפנות למומחה מצבים של עבודה בעמידה ממושכת.
9. זאת ועוד, מפסיקה שהתובע הפנה אליה עולה כי במקרה אחר, הנתבע הסכים להפנות למומחה רפואי עניינה של מבוטחת שטענה לדליות ברגליים עקב עבודה בעמידה ממושכת (בל (ב"ש) 1698/08 ברקו - המוסד לביטוח לאומי, פורסם בנבו, 22.2.10; ור' גם בל (ת"א) 653-05-10 יאיר - המוסד לביטוח לאומי, בפני מותב זה). משלא הובהר או נטען מדוע בעניינו של התובע יש לנהוג באופן שונה מעניינם של הגב' ברקו ומר יאיר ומשמדובר בזכויות על פי חוק שהנתבע כגוף ציבורי מופקד על יישומו, יש להפנות אף את עניינו של התובע לבחינתו של מומחה מטעם בית הדין.
10. איננו סבורים כי הפסיקה אליה הנתבע הפנה מסייעת לטיעונו. בעניין ניאזוב (עב"ל 15305-12-10, ניתן 2.10.11), נדחתה תביעה על פי תורת המיקרוטראומה מאחר שהתובעת לא הוכיחה תשתית עובדתית, ובית הדין קבע שמדובר במגוון תנועות ופעולות לכיוונים וגבהים שונים. נושא עבודה בעמידה ממושכת כלל לא נדון בפרשה זו. בעניין צדוק - גרמה (עב"ל (ארצי) 38773-12-10, ניתן 17.1.12), נדון מצב של עבודה בעמידה ממושכת, אך לא הוכחה תנועה רציפה, חוזרת ונשנית, היינו לא הונחה תשתית עובדתית מתאימה. בנוסף, בית הדין סייג את קביעתו ופסק כי "אין המקרה שלפנינו נופל לאותם מקרים מיוחדים של מצב סטטי מיוחד שקיימת לגביו אפשרות להקמת תשתית מיקרוטראומטית". זאת ועוד, בית הדין הארצי דחה בר"ע על ההחלטה למנות מומחה בפרשת שמסיאן שהוזכרה לעיל (בר"ע (ארצי) 13104-12-11, ניתן 12.12.11) - פסק דין התומך בעמדת התובע כאן.
11. לסיכום, אנו סבורים כי התובע הניח תשתית עובדתית מתאימה ומספקת על פי תורת המיקרוטראומה. העובדות אשר יוצגו למומחה שימונה הן כמפורט לעיל בסעיפים 2-3 להחלטה זו.
- לעובדות אלה יש להוסיף כי במהלך היום, התובע עוסק בניהול שתי החנויות שבבעלותו ובהזמנת סחורה. בהעדר עדות לגבי משך פעולות אלה, אנו קובעים, כהערכה על הצד הנמוך, כי מדובר בפעולה שאורכת בממוצע כחצי שעה ביום.
12. החלטה על מינוי המומחה/ היועץ הרפואי תנתן בנפרד ותשלח לצדדים. ניתנה היום, כ"ח טבת תשע"ג, (10 ינואר 2013), בהעדר הצדדים.